

ЛИНГВОМЕТОДИЧКИ ТЕКСТОВИ У УЏБЕНИЦИМА ЗА 4. И 5. РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Наташа Петровић
Сандра Радић¹

Сажетак: Поред назива лингвометодички текст, у настави граматике се користе још и називи: методички полазни текст, језички подложак и сл. У овом раду пажња ће бити усмјерена ка лингвометодичким текстовима у уџбеницима за основну школу у Републици Српској.

Кључне ријечи: лингвометодички текст, граматика, анализа.

Језик и књижевност чине нераскидиво јединство. Као веза тог јединства, између осталог, спомиње се и лингвометодички текст. З. Јоцић (Јоцић, 2011: 23) наводи: „Један од начина свестраније повезаности наставе граматике и наставе књижевности јесте употреба лингвометодичког текста на коме ће се сагледавати одређена језичка појава.“ Поред назива лингвометодички текст, у настави граматике се користе још и називи: методички полазни текст, језички подложак и сл.

У овом раду пажња ће бити усмјерена ка лингвометодичким текстовима у уџбеницима за основну школу у Републици Српској. Уџбеници који ће бити анализирани су „Српски језик и језичка култура“ за четврти и пети разред. У раду треба да се аналитичком и методом коментара испита да ли лингвометодички текстови у тим уџбеницима одговарају наставној јединици које обрађују. Кроз анализирање текстова сазнаћемо да ли су они валидни и адекватни за наставу граматике. Ако се добро одабере и правовремено употреби лингвометодички текст битно доприноси успјеху и квалитету наставе граматике. Лингвометодички текст треба да буде подстицајан у буђењу интересовања ученика за граматичку проблематику.

Да бисмо испитивали валидност лингвометодичких текстова у уџбеницима за четврти и пети разред основне школе, прво морамо да се упознамо са општим карактеристикама лингвометодичких текстова. У наредном поглављу ћемо видјети шта један лингвометодички текст треба да садржи да би био погодан за одређену наставну јединицу.

¹ radicsandra51@gmail.com

Лингвометодички текст

Лингвометодички текст је врста текстовне основе или текстовног полазишта. Обично се ситуира на почетку часа када је у питању час обраде градива. То је текст од којег се полази у процесу усвајања граматичких категорија. У току једног часа могу се употријебити два до три лингвометодичка текста. Дешић (Дешић, 1995: 330) наводи: „Да би се текст могао сматрати лингвометодичким, потребно је да има два дела, две целине: текст у ужем смислу речи, изабран по методичким критеријумима и методичку апаратуру (питања и други радни захтеви и подстицаји).“

Када се ради о часовима граматике, лингвометодички текст је неопходан. Како В. Милатовић (Милатовић, 2011: 386) наводи: „Методички полазни текст је вишеструко функционалан. Помаже да се о језику говори из непосредне методичке праксе, а не из одређених апстрактних полазишта. Граматика ће у школи бити мање апстрактна и сведена на минимум граматизирања ако се више користе методички полазни текстови.“

Лингвометодички текстови могу бити везани или неvezани. Такође, могу бити и различитих жанрова. Методички полазни текст може да буде и новински чланак, ученички писмени задатак, расправа и све оно што може помоћи ученику при стицању новог знања. Милатовић (Милатовић, 2011: 387) наводи сљедеће карактеристике лингвометодичког текста:

- засићен примјерима језичке појаве,
- кратак,
- логичан,
- разумљив,
- примјерен ученицима,
- садржајан,
- занимљив,
- економичан,
- прилагођен потребама наставе граматике.

ЛИНГВОМЕТОДИЧКИ ТЕКСТОВИ У УЦБЕНИКУ ЗА 4. РАЗРЕД

Ријечи истог или сличног значења

Ова наставна јединица се обрађује помоћу лингвометодичког текста у облику пјесме „Бајаги нешто друго“², коју је написао Миле Станковић.

Пјесма је кратка, састоји се од четири строфе, од којих прве три имају по четири стиха, а посљедња, четврта, има два стиха. У сваком стиху се налазе по двије ријечи које имају исто или слично значење, нпр. прва строфа гласи:

„Није **тмина**, него **мрак**,
није **игра**, него **плес**,
није **врећа**, него **цак**,
није **сриба**, него **бес**.“

² СЛЖК, 2019: 38.

Из ове строфе можемо закључити да је текст пун примјера језичке појаве која се обрађује, што ће помоћи ученицима да лакше уоче и схвате о чему је ријеч. У овом тексту ријечи које имају исто или слично значење су подебљане и то је, такође, урађено у циљу лакшег уочавања саме језичке појаве. У тексту има и неколико непознатих ријечи, као нпр. *барјак* и *стег* које се налазе у трећој строфи. Испод пјесме ове ријечи су издвојене и објашњене. Ученици уочавају да барјак или стег имају још једну ријеч сличног значења, а то је *застава*. Захваљујући овом образложењу ученици у потпуности разумију текст јер су остале ријечи у пјесми познате. Пјесма се састоји само од набрајања, па ученицима, можда, није претјерано занимљива. Међутим, пјесма је кратка и садржајна, па то неће представљати тешкоћу за ученике.

Уз овакав лингвометодички, текст ученици већ на почетку часа могу закључити и схватити о којој наставној јединици је ријеч. Текст је добро изабран, јер садржи све што се очекује и тражи од једног лингвометодичког текста.

Ријечи супротног значења

За наставну јединицу „Ријечи супротног значења“³, лингвометодички текст је невезан, дат у облику реченица које не чине одређену цјелину.

Реченице гласе:

- У Љубињу је **ведро**, а у Добоју **облачно**.
- Јеленин пешкир је **сув**, а Миличин **мокар**.
- У петак сам био **болестан**, а данас сам **здрав**.

Ријечи: *ведро*, *облачно*, *сув*, *мокар*, *болестан* и *здрав* су истакнуте у тексту. Те ријечи представљају наставну грађу која треба да се обради на часу. Реченице су кратке и садржајне, садрже оно што се од њих тражи, тј. ријечи супротног значења. Лингвометодички текст се састоји од три реченице, међутим, ова наставна јединица је већ донекле позната ученицима, па је то сасвим довољно. Реченице су састављене тако да буду примјерене узрасту и интелектуалном нивоу ученика.

Испод текста у уџбенику се налазе два задатка која ученици треба да ријеше. У првом задатку ученици треба да допишу, а у другом да повежу ријечи супротног значења. Уз реченице које чине овај лингвометодички текст и адекватно објашњење учитеља, ученици ће бити у стању да без додатних тешкоћа ријеше задатке који су пред њих постављени.

Писање имена народа

Лингвометодички текст који треба да ријешу ову наставну грађу је невезан и дат је у облику реченица.

³ СЈиК, 2019: 40.

Текст се састоји од пет кратких реченица. У свим реченицама се појављују ријечи које означавају имена различитих народа и њихових припадника. То су ријечи: *Мађари, Срби, Американци, Шпанци, Норвежани, Финци, Данци, Швеђани, Русиња, Бошњаци, Хрвати, Роми и Украјинци*. Из ових ријечи можемо видјети да је текст веома засићен примјерима језичке појаве. Ученици ће са лакоћом примијетити да су све ове ријечи, које означавају имена народа, написане великим почетним словом.

Задатак овог лингвометодичког текста је био управо тај, да ученици примијете да се имена народа пишу великим почетним словом. Текст испуњава задатак, па га можемо сматрати валидним за рјешавање ове наставне грађе.

Писање имена празника

Овај лингвометодички текст, као и у претходном примјеру, се састоји од реченица које не чине цјелину.

У четири реченице, колико их овај текст садржи, помињу се празници: *Први мај, Дан жена, Божић и Дан Републике Српске*. Из ових примјера ученици ће уочити да се имена празника пишу великим почетним словом. Оно што такође треба да уоче јесте да ако се име празника састоји од више ријечи, само се прва ријеч пише великим почетним словом (Први мај, Дан жена). Ако се у таквом, вишечланом имену празника појављује још нека властита именица, и она се пише великим почетним словом (Дан Републике Српске).

Овај текст у себи садржи све потребне примјере који су у наставку објашњени. Ученици ће на крају часа бити у стању да примијене правописна правила и текст се сматра валидним.

Писање назива часописа и наслова књига, Писање имена установа

Обје наставне јединице за лингвометодички текст имају реченице које нису међусобно повезане. Лингвометодички текст за наставну јединицу *Писање назива часописа и наслова књига* се састоји од четири, а за *Писање имена установа*, од три неvezане реченице.

У реченицама су дати валидни примјери у којима ученици могу да примијете да се наслови књига или назив часописа, уколико се састоји од једне ријечи, пише великим почетним словом („Глорија“, „Базар“, „Школарец“), а ако се наслов књига или назив часописа састоји од више ријечи, само прва ријеч се пише великим почетним словом („Патуљак вам прича“). Такође, из једног примјера у реченици („Доживљаји мачка Тоше“), могу видјети да ако у вишечланом називу и наслову постоје ријечи које су властите именице и оне се пишу великим почетним словом. Оно што је такође битно, и може се видјети у тексту, јесте да се наслови књига и називи часописа обиљежавају наводницима.

У лингвометодичком тексту за наставну јединицу *Писање имена установа* налазе се сљедећи примјери: *Основна школа „Петар Кочић“*,

Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, Филозофски факултет. Из ових примјера ученици могу уочити да се називи установа пишу тако што се великим почетним словом пише само прва ријеч у називу. Ако се у називу установа налази још нека властита именица, и она се пише великим почетним словом.

Из свега наведеног закључујемо да лингвометодички текстови садрже валидне примјере језичке појаве, садржајни су, разумљиви, примјерени ученицима, па су самим тим и текстови валидни.

Писање ријечце „не“ уз глаголе, придјеве и именице

Писање ријечце *не* уз глаголе, придјеве и именице је посљедња наставна јединица у уџбенику *Српски језик и језичка култура* за четврти разред основне школе. За лингвометодички текст изабране су, као и у неколико претходних примјера, реченице које не чине цјелину, дакле текст је невезан.

Само дио из наставне јединице који се односи на писање ријечце *не* уз глаголе има лингвометодички текст. Тај текст се састоји од само три веома кратке и садржајне реченице које гласе⁴:

- Данас не идемо у школу.
- Мирјана не свира клавир.
- Ја не волим купус.

Као што се може видјети, свака реченица има по примјер језичке појаве која се обрађује, разумљиве су и примјерене ученицима. Реченице су веома једноставне, што не представља проблем, јер су ученици већ упознати са овом наставном јединицом у претходном разреду.

Лингвометодички текст је веома кратак и једноставан, али се сматра валидним због свега горенаведеног.

ЛИНГВОМЕТОДИЧКИ ТЕКСТОВИ У УЏБЕНИКУ ЗА 5. РАЗРЕД

Субјекат и предикат; Субјекатски и предикатски скуп ријечи

Пети разред ученици почињу са наставном темом „Књижевност“. Према наставном плану и програму, након књижевности ученици обрађују градиво из наставне теме „Језик“. Прво се обрађују јединице које се односе на граматику. Прве такве наставне јединице су Субјекат и предикат и Субјекатски и предикатски скуп ријечи.

Субјекат и предикат су ученици већ обрађивали у претходним разредима, па се тај дио састоји од обнављања градива. Лингвометодички текст се састоји од седам простих реченица, неке од њих су:

- Људи разговарају.⁵

⁴ СЈЈК, 2019: 82.

⁵ СЈЈК, 2021: 14

- Птица пјева.
- Дјечаци трче.

Као што се види из примјера реченица оне су сачињене само од субјекта и предиката. Када се узме у обзир да ученици тек треба да обраде субјекатски и предикатски скуп ријечи, те реченице су добро изабране као увод у оно што слиједи. Поред тога, реченице су садржајне, разумљиве и примјерене ученицима, тако да је овај лингвометодички текст валидан.

Након обнављања субјекта и предиката, прелази се на обраду субјекатског и предикатског скупа ријечи. Лингвометодички текст се састоји од осам простопроширених реченица. Неке од њих су:

- Вриједни ученици добро уче.⁶
- Уморни путници спавају.
- Отац чита новине.

Ученици имају задатак да у реченицама подвуку само субјекат и предикат. Када то ураде примијетиће да у овом тексту осим субјекта и предиката постоје и други реченични чланови. Уочиће и да неке реченице имају само додатак субјекту (Уморни путници спавају), неке само додатак предикату (Отац чита новине), а неке су проширене и додатком субјекту и додатком предикату (Вриједни ученици добро уче). Према томе, можемо закључити да је текст засићен примјерима језичке појаве. Реченице су кратке, сажете, јасне, ученици их разумију и могу да уоче све што се од њих очекује и тражи. Дакле, реченице које чине овај лингвометодички текст садрже све потребне елементе да би се текст сматрао валидним.

Објекат, прилошке одредбе за мјесто, вријеме и начин

Након субјекта, предиката и субјекатских и предикатских скупова ријечи, ученици обрађују атрибут, објекат и прилошке одредбе за мјесто, вријеме и начин. За наставну јединицу *Субјекатски скуп ријечи – атрибут* умјесто лингвометодичког текста, ученицима је дата слика коју они треба да опишу. Лингвометодички текст за објекат је дат у облику невезаних реченица, а за прилошке одредбе за мјесто, вријеме и начин у облику кратке приче.

Реченице у којима ученици треба да уоче објекат дате су на основу слике.

⁶ СЈиК, 2021: 14

Извор: СЈиЈК, 2021: 19.

- Дјечак посматра пса.⁷
- Пас гледа дјечака.
- Дјечак има торбу.
- Жена носи кишобран.

У овим реченицама ученици прво одређују субјекат и предикат. Када то ураде, увидјеће да, осим ова два члана, постоји још један. Затим одређују да ли је та ријеч додатак субјекту или предикату. Када схвате да су у питању именице које су додатак предикату, тада уочавају језичку појаву коју обрађују, а то је објекат. Из текста видимо да свака реченица има објекат. Ово нам показује да текст садржи довољно примјера језичке појаве која се обрађује. Оно што је занимљиво је визуелни приказ текста у облику слике. Захваљујући слици текст је занимљивији. Реченице су једноставне, разумљиве и примјерене ученицима, што поред свега осталог овај текст чини валидним за изучавање ове наставне грађе.

Текст помоћу којег ће се ученици упознати са прилошким одредбама је такође приказан сликом. Слике су веома погодне и за креативно-стваралачки рад са ђацима. Захваљујући њима ђаци могу самостално стварати нове реченице по сличном, чак и неком захтјевнијем моделу. Тако ће ђаци бити активнији у наставном процесу, више ће се укључити у обраду наставне грађе, а такође ће на тај начин боље, дубље и опширније усвојити наставну јединицу.

Извор: СЈиЈК, 2021: 21.

⁷ СЈиЈК, 2021: 19

Ове четири реченице, од којих се текст састоји, чине кратку причу која гласи:
Дјеца су *јутрос* дошла у школу.⁸

Сједе *око* учитељице.

Пажљиво слушају учитељицу.

Учитељица се *радосно* осмјехује.

У причици можемо уочити прилошке одредбе за мјесто (у школи, око учитељице), за вријеме (јутрос) и за начин (радосно, пажљиво), што значи да у тексту има довољно примјера наставне јединице која се обрађује. Као и у претходном тексту и овај текст слика чини занимљивијим. Такође, текст је и разумљив, садржајан и примјерен ученицима. У реченицама ученици јасно могу одредити прилошке одредбе за мјесто, вријеме и начин што, између осталог, текст чини валидним.

Властите и заједничке именице

Властите и заједничке именице је, такође, наставна јединица која је обрађена у четвртом разреду, па ће и овај час припадати обнављању градива. Лингвометодички текст који је изабран за ту сврху је одломак из романа „Пустоловине Тома Сојера“⁹, који је написао Марк Твен.

Као што је већ речено, текст је одломак, али тај одломак представља једну логично заокружену цјелину која се може обрађивати невезано за остатак романа. Текст је засићен и властитим и заједничким именицама које ученици треба да препознају и разврстају. Одломак говори о несташлукима Тома Сојера, што је ученицима веома занимљиво. Неки ће се можда чак и пронаћи у неким ситуацијама и поистовијетити са јунаком овог романа. Одломак не садржи непознате ријечи, па ученици могу да разумију текст.

Овај одломак из романа о Тому Сојеру садржи све што је потребно да би ученици на добар и занимљив начин обновили властите и заједничке именице.

Градивне именице и збирне именице

Лингвометодички текстови за градивне и збирне именице су невезани текстови, дати у облику реченица. За обраду градивних именица, као примјер изабрана је именица *бензин*, а за обраду збирних именица, примјер је именица *цвијеће*.

Реченице које чине лингвометодички текст за градивне именице су:

- На свакој бензинској пумпи постоји велики резервоар *бензина*.
- На пумпу је дошла цистерна *бензина*.
- Отац је купио десет литара *бензина*.
- Из аута је исцурило мало *бензина*.

⁸ СЈиК, 2021: 21

⁹ СЈиК, 2021: 26.

Ово је једна од ријетких ситуација када лингвометодички текст није „усаглашен“ са наставном јединицом, јер исти облик именице – *бензина* – не указује само на њену семантичку вриједност (да покаже материју) већ њен падежни облик (партитавни генитив) показује да је увијек исти без обзира на количину материје, за сваку количину бензина (и једну кап, и цијелу цистерну) називамо истим именом – *бензин*. Овај би примјер могао да ствара одређену забуну код ђака, али вјешт учитељ врло лако може навести друге примјере којима ће поткријепити наставну јединицу.

Као за именицу *бензин*, исто правило важи и за све остале градивне именице, на примјер и тону и комадић злата означавамо истом именицом – *злато*.

За наставну јединицу *Збирне именице* лингвометодички текст¹⁰ је дат на основу слике и састоји се од три реченице:

Дјевојчица у руци држи један *цвијет*.
У корпи се налази седам *цвјетова*.
На ливади има много *цвијећа*.

Извор: СЈиЖК, 2021: 29.

Слична особина градивних именица, које истим обликом означавају сваку количину материје, како најмању тако и највећу, и збирне именице означавају само небројив збир предмета или бића. Ученици уочавају да се за само један цвијет употребљава заједничка именица у једнини – *цвијет*. Такође, могу уочити да се за већи број цвјетова који се могу пребројати (два, три, пет, неколико), употребљава заједничка именица у множини – *цвјетови*. Међутим, када се на ливади налази много цвјетова, као збир у коме се они не могу лако пребројати, употребљава се именица *цвијеће*, и та именица представља збирну именицу. Тако су ученици кроз само три реченице уочили језичку појаву коју обрађују. Као што је већ споменуто, текст прати слику. Захваљујући слици, текст је ученицима разумљивији и занимљивији. Реченице су кратке, јасне и сажете, без непотребних елемената који би могли да збуне ученике или им одврате пажњу са онога што је битно.

Захваљујући тексту, уз објашњење учитеља, ученици ће моћи да по аналогiji препознају и остале збирне именице.

¹⁰ СЈиЖК, 2021: 29.

Градивни придјеви

Градивни придјеви су наставна јединица са којом се ученици до сада нису сусретали.

За лингвометодички текст изабрана је пјесмица Бранка Ћопића „Лимени пијевац“¹¹:

Лимени пијевац
Једног дана јесењега
ето с пута дједа мога,
донесе ми чудан поклон
сјајна пијевца лименога.
„Листај, горо, теци, водо,“
такве луде мајсторије
још имао нико није.

Као што можемо видјети, пјесмица је веома кратка. Састоји се од једне строфе која има седам стихова. Као и у текстовима за описне и присвојне придјеве, и овдје одмах у називу текста имамо примјер језичке појаве, а то је градивни придјев *лимени*. Када погледамо пјесмицу, уочићемо да је то заправо и једини примјер језичке појаве у овом тексту.

Из тога закључујемо да текст нема довољно градивних придјева да би се могао сматрати валидним за изучавање ове наставне грађе.

Исказивање прошлости, садашњости и будућности (перфекат, презент и футур)

За ову наставну јединицу лингвометодички текст је кратка прича. Ученици имају задатак да текст пажљиво прочитају и подвуку све глаголе.

Глаголи који се налазе у тексту су: *је шетао, је разгледао, свраћао је, питао је, је показивао, је прелиставао*. Ученици уочавају да су се све радње у овом тексту догодиле у прошлости (перфекту). Међутим, наставна јединица захтијева и друга два времена – садашњост и будућност. Због тога се у наставку налази исти текст са измијењеним глаголима, па глаголи гласе: *шета, разгледа, свраћа, пита, показује, прелистава*. Сада се може видјети да су се радње из прошлости премјестиле у садашњост (презент). Остала је још будућност, па се даље, у наставку, налази још једном исти текст, али овог пута са глаголима у будућем времену (футуру). Глаголи сада гласе: *ће шетати, ће разгледати, свраћаће, питаће, ће показивати, ће прелиставати*.

Похвално је што кроз исти текст ученици уочавају и усвајају језичку појаву. Тако ученици лакше схватају и разумију наставну грађу. Текст има све елементе да би био добар и валидан за изучавање ове наставне јединице.

¹¹ СЈиЖК, 2021: 45.

Закључак

Лингвометодички текстови у уџбенику за четврти и пети разред основне школе у Републици Српској, као што смо могли видјети кроз коментаре текстова, јесу пажљиво бирани како би испунили све захтјеве које чине један добар лингвометодички текст.

Аутори уџбеника морали су да се посвете бирању лингвометодичких текстова и у томе су били успјешни, јер су ови текстови први додир (ако се ради о часовима обраде) ученика и одређене наставне јединице из наставе језика и ти текстови морају бити пажљиво методички бирани. Ако нису добро изабрани, ученици могу да донесу погрешне закључке и да наставну јединицу схвате дјелимично или је не схвате уопште, а захваљујући добрим текстовима, отклања се одбојност ученика према апстрактним језичким садржајима, јер се они изучавају на основу непосредне граматичке праксе.

Као што смо раније видјели, скоро сви лингвометодички текстови, како за четврти, тако и за пети разред основне школе, јесу адекватни и валидни, веома добро испуњавају задатак који им је намјењен. Било је текстова који су методички мањкали у појединим особинама (нпр. нису били довољно репрезентативни са примјерима да би ученицима објаснили комплексност неке наставне јединице), али је и то „оправдано“ јер је врло тешко наћи текст који би испуњавао све методичке захтјеве једне наставне јединице. Зато су ти недостаци занемарљиви.

Од укупног броја лингвометодичких текстова, кроз претходно поглавље смо видјели да се само један текст није могао сматрати валидним. То је текст за наставну јединицу *Градивни пријеве*.

У појединим наставним јединицама умјесто лингвометодичког текста постављена је слика помоћу које ученици „формулишу“ текст за потребну наставну јединицу. Овај поступак се методички врло добро уклапа у обрасце часова јер надомјештавају поједине етапе (нпр. креативно-стваралачки рад ђака) у којима су ученици активнији током часа. Тако су ученици могли да се и ближе и дубље упознају са (својим) текстом и самом језичком појавом.

На крају овог рада закључујемо да се у уџбеницима „Српски језик и језичка култура“ за четврти и пети разред налазе лингвометодички текстови који су добро изабрани и који ће наставу граматике учинити квалитетнијом, очигледнијом, динамичнијом и привлачнијом.

Извори:

- Република Српска, Министарство просвјете и културе, Републички педагошки завод (2021). Наставни план и програм за основну школу. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства. Преузето са: <https://www.rpz-rs.org/761/rpz-rs/Nastavni/programi/za/osnovno/vaspitanje/i/obrazovanje>

- СЈиЈК, 2019: Ковачевић, М. и Кубурић Мацура, М., *Српски језик и језичка култура за 4. разред основне школе*. Источно Ново Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
- СЈиЈК, 2021: Ковачевић, М. и Кубурић Мацура, М., *Српски језик и језичка култура за 5. разред основне школе*. Источно Ново Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Литература:

- Јоцић, 2011: З. Јоцић, *Од лингвометодичких текстова до квалитетне наставе*. Министарство просвете: Школска управа Ваљево.
- Ковачевић и Кубурић-Мацура, 2019: М. Ковачевић и М. Кубурић Мацура, *Српски језик и језичка култура за 4. разред основне школе*. Источно Ново Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Ковачевић и Кубурић-Мацура, 2021: М. Ковачевић и М. Кубурић Мацура, *Српски језик и језичка култура за 5. разред основне школе*. Источно Ново Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Милатовић, 2011: В. Милатовић, *Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави*. Београд: Учитељски факултет.
- Цветановић, Милатовић и Јовановић, 1995: В. Цветановић, В. Милатовић и А. Јовановић, *Методика наставе српског језика, избор текстова*. Универзитет у Београду: Учитељски факултет.

Nataša Petrović
Sandra Radić

LINGUISTICS TEXTS IN TEXTBOOKS FOR THE 4TH AND 5TH GRADES OF PRIMARY SCHOOLS IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Summary

*In addition to the name *linguo-methodical text*, the following names are also used in grammar lessons: *methodological initial text*, *language primer*, etc. In this paper, attention will be directed towards linguistic and methodological texts in textbooks for elementary school in the Republic of Srpska.*

*Key words: *linguo-methodical text*, *grammar*, *analysis*.*